

П. О. Коробчанський, І. В. Завгородній
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФІЛАКТИКИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ
ШКІДЛИВИХ ЗВИЧОК СЕРЕД УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
Харківський національний медичний університет
(кафедра гігієни та екології № 2)
м. Харків, Україна

Вступ: Окремою гострою проблемою здоров'я дітей та підлітків є поширення шкідливих звичок. На сьогодні виділена стійка тенденція до погіршення здоров'я молоді, і це є найгостріша проблема сьогодення. І серед найбільш серйозних проблем суспільства, які торкаються здоров'я, шкідливі звички і залежності займають помітне місце.

Матеріали і методи: Аналіз сучасної профільної наукової літератури з метою обґрунтування актуальності та важливості результатів, що очікуються при виконанні досліджень.

Результати дослідження: Часто молодь, перебуваючи під впливом виникаючих стресових ситуацій, не готова до їх подолання.

Наслідком такої психоемоційної напруги є виникнення різних форм девіантної поведінки. І найпоширенішим типом такої поведінки є адитивна поведінка, яка полягає у формуванні прагнення до відходу від реальності шляхом штучної зміни свого психічного стану за допомогою прийому деяких речовин або постійної фіксації уваги на певних видах діяльності з метою підтримки інтенсивних емоцій, що спричиняє шкідливий вплив на здоров'я.

За результатами дослідження 2016 року, ніколи не палили 50,8% молоді (64,5% жінок і 37,3 % чоловіків). Причому 40,8 % молодих чоловіків палять щодня, серед жінок таких 14,1 %. Переважно палить молодь, яка проживає у місті – 54,8 % (у сільській місцевості палять 37,4% молодих людей).

Щодо вживання алкогольних напоїв, то переважна більшість молоді (73 %) не вживали алкогольні напої взагалі або вживають їх рідше, ніж раз на тиждень (86 % молодих жінок та 60 % чоловіків). Загалом 27 % молодих людей

(40 % чоловіків і 14 % жінок) протягом останнього тижня вживали алкогольні напої хоча б одного виду. 3 % молодих людей (5 % чоловіків і 1 % жінок) вживали алкогольні напої щодня.

Дані опитування 2016 року свідчать, що ніколи не вживали наркотики 96 % 14 – 19-річних молодих людей, 91 % – 20 – 24-річних, 87,1 % – 25–29-річних і 83,9 % – 30 – 34-річних. Серед молоді, яка проживає у місті, 13,3% вживають наркотики, 6,1 % такої молоді проживають у сільській місцевості (з них 16,3% чоловіків, 6,6% – жінок). Спроби вживати наркотичні засоби мали переважно молоді люди віком 30 – 35 років (10,9 %), декілька разів вживала переважно 25 – 29-річна молодь – 3,2 %. Щодо видів наркотиків, то такі види, як канабіс, «план», «драп», «молочко» вживали найбільше молоді люди 30–34 років (3%).

Подібні тенденції підтверджують дослідження Українського Науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи серед старшокласників. Так 39,6 % заперечили вживання: цигарок (60,4 % – зазначили вживання від «інколи» до «щоденно»), міцних алкогольних напоїв – 51 % (проти 49 %), пива або інших слабоалкогольних напоїв – 32 % (проти 68 %), наркотиків – 93 % (проти 7 %). Вражає кількість дітей, які спробували міцний алкоголь і цигарки (49 % і 60,4 % відповідно). За таких даних питання впровадження просвітницьких протиалкогольних програм набуває надзвичайної актуальності. (Ціннісні орієнтації сучасної української молоді. Щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України про становище молоді в Україні (за підсумками 2015 року) / Держ. ін-т сімейної та молодіжної політики; [редкол.: Жданов І. О., гол. ред. колег., Ярема О. Й., Беляєва І. І. та ін.]. – К., 2016. – 200 с.).

Висновки: Вивчення факторів ризику розвитку шкідливих звичок серед учнівської молоді психогігієнічними, натурними гігієнічними, статистичними методами дає змогу розробити системні профілактичні заходи гігієнічного спрямування для попередження виникнення шкідливих звичок у учнівської молоді, що приведе до поліпшення умов навчання та збереження здоров'я учнів.